

*Демідов Ігор Іванович*, здобувач  
наукової лабораторії з проблем  
досудового розслідування Національної  
академії внутрішніх справ

## **ТАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ВЧИНЕННЯМ ЗЛОЧИНУ**

Масштаби і тенденція збільшення обсягів незаконного обігу, виробництва, попиту зброї, наркотичних засобів і психотропних речовин, товарів, обмежених або заборонених у загальному обігу, корупція, стрімке поширення організованої транснаціональної злочинності становлять серйозну загрозу для суспільства як на національному, так і міжнародному рівнях. Це суспільно небезпечне явище негативно впливає на економічні, культурні й політичні складові розвитку будь-якої держави, в тому числі й України, та створює загрозу її стабільності, безпеці й суверенітету. Саме з метою виявлення, попередження та припинення діяльності транснаціональної організованої злочинності міжнародними організаціями, національними правоохоронними органами вживається система заходів політико-правового, адміністративного характеру, до яких, серед інших, віднесено негласні слідчі (розшукові) дії, що регулюються нормами кримінального процесуального законодавства [1, с. 4–5].

Так, тактичними завданнями контрольованої поставки, доцільно вважати:

- виявлення та знешкодження каналів постачання товарів, предметів і речовин, у тому числі заборонених для обігу, у фізичних та юридичних осіб, незалежно від форм власності;

- встановлення осіб (за допомогою використання контрольованих предметів, спеціальних технічних засобів тощо), причетних до реалізації злочинних намірів;

- виявлення джерел фінансування незаконних операцій з товарами, предметами та речовинами, забороненими для обігу, та подальших шляхів «відмивання» (легалізації) отриманих злочинних доходів;

– встановлення місць зберігання /виготовлення /переробки/збуту товарів, предметів, речовин, заборонених або обмежених в обігу у населення.

Тактичними завданнями оперативної закупки, які й вирізняють її з-поміж інших форм контролю за вчиненням злочину, є:

– перевірка інформації щодо реальності існування незаконного обігу товарів, предметів та речовин, заборонених або обмежених у загальному обігу населення;

– отримання зразка предмета, товару, речовини для дослідження та прийняття рішення щодо доцільності проведення інших оперативно-розшукових заходів, таких, наприклад, як контрольована поставка;

– встановлення ступеня суспільної небезпеки злочинних намірів особи (осіб) та ролі участі кожного із учасників;

– документування фактів протиправної діяльності з метою їх подальшого використання у кримінальному судочинстві.

Тактичними завданнями імітування обстановки злочину є:

– попередження настання невідворотних наслідків вчинення злочинів (вбивства на замовлення, тяжких тілесних ушкоджень, розбоїв тощо);

– захист особи (осіб) від злочинних посягань;

– виявлення осіб, причетних до вчинення злочину /реалізації злочинних намірів;

– запобігання вчиненню злочину/реалізації злочинних намірів;

– оперативне забезпечення кримінального судочинства;

– забезпечення безпеки учасників проведення цієї НС(Р)Д.

Завданнями, на вирішення яких спрямоване провадження спеціального слідчого експерименту, можна визначити такі:

– виявлення прихованих від зовнішнього спостереження дій особи, конкретизація фактів протиправних намірів особи /злочинних дій;

– створення сприятливих умов для конспіративного спостереження та документування дій особи;

– встановлення осіб, причетних до реалізації злочинних намірів особи;

- визначення причин і умов, що сприяють вчиненню особою протиправних дій;
- перевірка достовірності інформації, що стала підставою проведення такої форми контролю за вчиненням злочину;
- встановлення ступеня суспільної небезпеки особи, щодо якої проводиться зазначена НСРД.

Тактична складність організації та проведення контролю за вчиненням злочину, можливість розкриття задуму й дій, що будуть здійснюватись, вимагають ретельного планування. Враховуючи наведене, зміст нормативно-правового акта, у частині організації проведення контролю за вчиненням злочину, має охоплювати особливості планування його проведення.

### ***Список використаних джерел***

1. Комашко В. В. Правові та організаційні основи контролю за вчиненням злочину : дис. ... на здоб. канд. юрид. наук : 12.00.09 / Комашко Володимир Володимирович ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса, 2016. – 226 с.